

## Λόγοι Φιλοκαλίας

Μέγας Αντώνιος: Συμβουλές για το ήθος των ανθρώπων σε 170 κεφάλαια

1. Οι άνθρωποι λέγονται λογικοί καταχρηστικά. Δεν είναι λογικοί εκείνοι που έμαθαν τους λόγους και τα βιβλία των αρχαίων σοφών, αλλά όσοι έχουν λογική ψυχή και μπορούν να διακρίνουν ποιο είναι το καλό και ποιο είναι το κακό. και έτσι αποφεύγουν τα κακά και ψυχοβλαβή, μελετούν όμως σοβαρά τα καλά και ψυχοφελή και τα πράττουν με μεγάλη ευχαριστία προς το Θεό. Μόνο αυτοί πρέπει αληθινά να λέγονται λογικοί άνθρωποι.

**Άγκυρα** 

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΝΟΡΙΑΣ  
ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ  
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ  
ΕΤΟΣ 2<sup>ο</sup> \* ΤΕΥΧΟΣ 3<sup>ο</sup> \* ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013

Έδρα: Γεωπονικά. Νέα Καλλικράτεια 63080 Χαλκιδική  
Τηλ. Φαξ : 23990 33998

E-mail: [santonio@past.auth.gr](mailto:santonio@past.auth.gr)

Ιστοσελίδα: [agia-marina.webnode.com/](http://agia-marina.webnode.com/)



# Άγκυρα



ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΝΟΡΙΑΣ  
ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ  
ΕΤΟΣ 2<sup>ο</sup> \* ΤΕΥΧΟΣ 3<sup>ο</sup> \* ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013

1

### Ορθόδοξη Λατρεία: Τα Μυστήρια

"Ο Λυτρωτής μας, που τον βλέπαμε κάποτε σωματικά,  
τώρα είναι παρών στα μυστήρια",  
Αγ. Λέων ο Μέγας

Τα μυστήρια κατέχουν κεντρική θέση στη Χριστιανική λατρεία. «Και άλλως δε μυστήριον καλείται», γράφει ο αγ. Ιωάννης ο Χρυσόστομος για την Ευχαριστία, «ότι ουχ απερ ορώμεν πιστεύομεν, αλλ' έτερα ορώμεν, και έτερα πιστεύομεν... Ακούω σώμα Χριστού, ετέρως εγώ νοώ το ειρημένον, ετέρως ο άπιστος». Αυτός ο διπλός χαρακτήρας, ο ταυτόχρονα εξωτερικός και εσωτερικός, είναι το διακριτικό χαρακτηριστικό του μυστηρίου: τα μυστήρια, όπως και η Εκκλησία, είναι ταυτόχρονα ορατά και αόρατα. Σε κάθε μυστήριο υπάρχει ο συνδυασμός ενός εξωτερικού, ορατού σημείου με μια εσωτερική, πνευματική χάρη. Στο βάπτισμα ο χριστιανός υφίσταται μια ορατή κατάδυση στο νερό, ενώ ταυτόχρονα καθαρίζεται εσωτερικά από τις αμαρτίες του. Στην Ευχαριστία λαμβάνει αυτό, που από ορατή άποψη είναι άρτος και οίνος, ενώ στην πραγματικότητα μεταλαμβάνει

το Σώμα και το Αίμα του Χριστού.

Στα περισσότερα μυστήρια η Εκκλησία παίρνει υλικά πράγματα –νερό, ψωμί, κρασί, λάδι- και τα μετατρέπει σε οχήματα του αγίου Πνεύματος. Με τον τρόπο αυτό τα μυστήρια μάς μεταφέρουν στο γεγονός της Σάρκωσης, όταν ο Χριστός ανέλαβε υλική σάρκα και την κατέστησε όχημα του αγίου Πνεύματος. Αφετέρου δε προεικάζουν την αποκατάσταση και την τελική λύτρωση της ύλης κατά την Εσχάτη Ημέρα. Η Ορθοδοξία απορρίπτει κάθε προσπάθεια που αποσκοπεί στο να καταστήσει τα μυστήρια λιγότερο υλικά. Το ανθρώπινο πρόσωπο πρέπει να θεωρηθεί υπό ολιστικούς όρους, ως μια αδιάλυτη ενότητα ψυχής και σώματος έτσι, ώστε τα μυστήρια, στα οποία συμμετέχουν οι άνθρωποι, να περιλαμβάνουν το σώμα και το πνεύμα τους. Το βάπτισμα τελείται δια καταδύσεως. Στην Ευχαριστία χρησιμοποιείται ένζυμος άρτος κι όχι μπισκότα. Κατά την εξομολόγηση ο ιερέας δεν μεταδίδει την άφεση εξ αποστάσεως, αλλά δια της επιθέσεως των χειρών στην κεφαλή του μετανοούντα. Στην κηδεία συνηθίζεται το φέρετρο να παραμένει ανοικτό, και όλοι προσέρχονται να δώσουν τον τελευταίο ασπασμό στον κεκοιμημένο – το νεκρό σώμα είναι αντικείμενο αγάπης, κι όχι αποστροφής.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία συνήθως αναφέρεται σ' επτά μυστήρια, τα ίδια ακριβώς που αναφέρει και η Ρωμαιοκαθολική θεολογία: Βάπτισμα, Χρίσμα, Ευχαριστία  
Μετάνοια ή Εξομολόγηση  
Ιερωσύνη, Γάμος και ι. Ευχέλαιο.

Ο κατάλογος αυτός δημιουργήθηκε και σταθεροποιήθηκε μόλις τον δέκατο έβδομο αιώνα, όταν η Λατινική επιρροή βρισκόταν στο αποκορύφωμά της. Πριν από την περίοδο αυτή, οι Ορθόδοξοι

συγγραφείς διέφεραν σημαντικά ως προς τον αριθμό των μυστηρίων που ανέφεραν: ο Ιωάννης Δαμασκηνός μιλά για δύο, ο Διονύσιος Αρεοπαγίτης για έξι, ο Ιωάσαφ, Μητροπολίτης Εφέσου (δέκατος πέμπτος αιώνας) για δέκα. Και αυτοί ακόμη από τους Βυζαντινούς συγγραφείς που αναφέρουν επτά μυστήρια, συνήθως διαφέρουν ως προς τα μυστήρια που περιλαμβάνουν στον κατάλογό τους. Ακόμη και σήμερα ο αριθμός επτά δεν παρουσιάζει ιδιαίτερη σημασία για την Ορθόδοξη θεολογία, αλλά χρησιμοποιείται κυρίως για λόγους ευκολίας στη διδασκαλία. (συνεχίζεται)

(Η Ορθόδοξη Εκκλησία. Επισκόπου Καλλίστου Ware)

**ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ**

**ΜΕΓΑΛΟ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ**

Ο μακάριος Αθανάσιος, ο επίσκοπος της Αλεξάνδρειας, παρακάλεσε τον αββά Παμβώ να κατέβει από την έρημο στην Αλεξάνδρεια. Πραγματικά, κατέβηκε και βλέποντας μια θεατρίνα, γέμισαν δάκρυα τα μάτια του. Όταν τον ρώτησαν όσοι ήταν κοντά του να μάθουν γιατί έκλαψε, είπε: “Δύο πράγματα μου έφεραν τα δάκρυα, το ένα η απώλεια εκείνης, και το άλλο το ότι εγώ δεν έχω τόση φροντίδα να αρέσω στον Θεό, όση έχει αυτή, προκειμένου να αρέσει σε ανήθικους ανθρώπους”.

Έλεγαν για τον αββά Ελλάδιο ότι έτρωγε ψωμί και αλάτι. Όταν έφτανε το Πάσχα έλεγε στον εαυτό του: “Οι αδελφοί τρώνε ψωμί και αλάτι. Εγώ όμως οφείλω να κάνω λίγο κόπο για το Πάσχα και επειδή τις άλλες μέρες τρώγω καθιστός, τώρα που είναι Πάσχα θα κάνω τον κόπο να τρώγω όρθιος”.

Ο Θεός αποκάλυψε στον αββά Αντώνιο στην έρημο, ότι στην πόλη υπάρχει κάποιος σαν κι εμένα, γιατρός στο επάγγελμα, που δίνει το περίσσευμά του στους φτωχούς, κι όλη τη μέρα μαζί με τους άγγελους δοξάζει τον Θεό.

(P.G. 65, στ. 84, άπ. κδ').